

LIBRIS

We know
books

MIHAELA SUCIU

LIMBA ROMÂNĂ
Dictionar
selectiv
de
dificultăți

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, R.A.

CUPRINS

A	7
A	7
ADÂNC	10
AFARĂ	11
AI	12
AJUNGE	14
AJUNS	16
AMINTE	16
ASUPRA	16
AȘA	17
ATÂT	18
AVEA	20
B	21
BATE	21
BINE	23
BINIȘOR	26
BUN, BUNĂ, BUNI, BUNE	26
C	29
CAP	29
CAR	33
C-AR	34
CARE	35
CÂND	37
CÂT	39
CE	42
CINE	46
CUM	48
D	50
DAR	50
DE	52
DUPĂ	56

	F	FAȚĂ	58
		FĂRĂ	61
		A FI	63
		FIRE	66
	G		67
		GATA	67
		GÂND	68
		GREU	69
	I		72
		I	72
		IAR	74
		I-AR	74
		IEȘI	75
	Î		76
		ÎN	76
		ÎNAINTE	79
		ÎNAINTEA	80
		ÎNAPOI	81
		ÎNAPÓIA	82
		ÎNAPOIÁ	83
		ÎMPREJUR	83
		ÎMPREJURUL	84
	L		85
		LA	85
		LARG	87
		LIMPEDE	89
		LIN	90
		LOC	92
	M		94
		MAI	94
		M-AI	96
		MARE	96
		MIC	99
		MÂNDRU	101

N	NICI	102
	NIMIC	105
	NOI	107
	NOU	108
	NOUĂ	110
O	O	112
	OCHI	113
P	PÂNĂ	117
	PE	118
	PESTE	121
	PIC	122
	PLIN	123
	POATE	125
	PUTEA	126
	PUTERNIC	127
	PUȚIN	129
R	RĂMÂNE	131
	RĂU	134
	RÂND	137
S	SAU	139
	S-AU	140
	SĂ	141
	SLAB	142
Ș	ȘI	144
	ȘTI	147
T	TARE	150

TOT	152
T	158
ȚI	158
ȚINE	159
U	162
UN	162
UNDE	163
URMĂ	165
UȘOR	167
V	170
VAI	170
VENI	171
VIAȚĂ	174
VÂRF	175
VIS	176
VREME	177
Z	178
ZI	178
ZICE	180
ZOR	181
TESTUL NR. 1	183
TESTUL NR. 2	184
TESTUL NR. 3	185
TESTUL NR. 4	186
TESTUL NR. 5	187
TESTUL NR. 6	188
TESTUL NR. 7	189
TESTUL NR. 8	190
TESTUL NR. 9	191
TESTUL NR. 10	192
TESTE GRILĂ TESTUL NR. 11	193
TESTUL NR. 12	195
TESTUL NR. 13	197

TESTUL NR. 14	198
TESTUL NR. 15	200
TESTUL NR. 16	202
TESTUL NR. 17	204
TESTUL NR. 18	206
TESTUL NR. 19	208
TESTUL NR. 20	210
REZOLVAREA TESTELOR	212

A

Valori morfologiceA₁ Substantiv

Cuvântul agale începe cu litera a.

A₂ Interjecție care exprimă:

- surprinderea

A, ai venit și tu?

- admirația

A, ce frumos tablou!

- regretul

A, păcat că nu poți veni!

- reamintirea bruscă a ceva uitat

A, cartea aceea am cumpărat-o eu!

➤ **N o t ă.** Nu are funcție sintactică, ci expresivă.

A₃ Verb auxiliar (a avea) care intră în componența timpului:

- * perfect compus

A plecat imediat.

A₄ Verb auxiliar (a voi) care intră în componența timpului:

- * viitor popular (pentru persoana a III-a, numărul singular)

A veni el mai târziu.

➤ **N o t ă.** Se analizează împreună cu verbul de conjugat. Singur nu îndeplinește funcție sintactică.

A₅ Prepoziție simplă

- a) marcă a infinitivului

A călători este o plăcere.

b) însoțește un substantiv în cazul acuzativ, exprimând un raport de asemănare, de identificare

Fluieră a pagubă.

Miroase a fân.

c) ajută la construirea cazului genitiv pentru numerele

Este tată a trei copii.

d) ajută la construirea cazului dativ al numeralelor sau pronomelor relative **ce**, **ceea ce** când acestea sunt precedate de prepoziții specifice dativului

El a fost salvat datorită a doi dintre prieteni.

(prepoziție)

Mihai a acționat contrar a ceea ce afirmase.

(prepoziție)

e) precedă un numeral distributiv

A cărat trei saci a câte șaptezeci de kilograme.

f) se folosește după verbe care au sensul de:

a prevesti, a semăna

„...care se zice că face a vânt și a vreme rea. “

(I. Creangă)

Asta nu-i a bine.

Trage a boier!

g) intră în componența unor locuțiuni adverbiale:

de-**a** dreptul, de-**a** lungul, de-**a** latul

A luat-o de-a dreptul peste câmp .

h) intră în componența denumirilor unor jocuri de copii:

de-**a** baba oarba, de-**a** v-ați ascunselea

Le place să se joace de-a v-ați ascunselea.

A₆ Articol genitival (posesiv)

a) însoțește un adjectiv pronominal posesiv, un substantiv sau un pronume în genitiv care pot îndeplini **funcțiile sintactice** de:

⇒ atribut adjectival

A mea inimă este îndurerată.

⇒ atribut substantival genitival

Eu am admirat haina nouă a copilului.

⇒ nume predicativ

Această grădină cu flori era a bunicii.

⇒ atribut pronominal genitival

Munca susținută a fiecăruia a fost răsplătită.

b) intră în componența **pronumelui posesiv** pentru genul feminin, care îndeplinește **funcțiile sintactice** de:

⇒ nume predicativ (cazul nominativ)

Cartea de povești este a mea.

⇒ subiect

A ta era cea mai frumoasă dintre toate picturile.

⇒ complement direct

Profesoara a ales-o pe a noastră, considerând-o mai interesantă.

⇒ complement indirect

Văzând-o pe bunica ta, eu mi-am amintit de a mea.

⇒ atribut pronominal

Citind lucrarea mea, m-am gândit la o viitoare discuție despre a ta.

c) intră în componența **numeralului ordinal** pentru genul feminin a doua, a treia, a cincea

A treia a sosit mai târziu.

A₇ Pronume demonstrativ de depărtare forma populară

A de colo este mai înaltă.

Valori morfologice

1. **Substantiv**, cu sensurile :

- adâncime, fund, abis, prăpastie
Se auzeau zgomote ciudate din adânc.
- spațiu întins, nemărginire (plural)
S-au pierdut în adâncuri.

Îndeplinește **funcția sintactică** de :

⇒ complement circumstanțial de loc

- infern, iad

Se gândea la focul veșnic din adânc.

Îndeplinește **funcția sintactică** de :

⇒ atribut substantival prepozițional

2. **Adjectiv** variabil cu două terminații, cu sensurile:

- profund, al cărui fund se află la o mare depărtare de suprafață (despre ape, cavități)
Se ascunse în șanțul adânc.
- cu înclinare profundă (despre saluturi, plecăciuni)
I-a făcut o plecăciune adâncă, invitându-l să intre.
- desăvârșit, total
Totul era cufundat într-o tăcere adâncă.

Îndeplinește următoarele **funcții sintactice** :

⇒ atribut adjectival

Liniștea adâncă a fost tulburată.

⇒ nume predicativ

Râul era adânc.

3. **Adverb de mod**, cu sensurile :

- în profunzime
Arheologul săpase adânc pentru a descoperi comoara.

- intens

Înțeleptul gândește adânc înainte de a lua o hotărâre.

Îndeplinește **funcția sintactică** de :
⇒ complement circumstanțial de mod.

AFARĂ

Valori morfologice

1. Adverb de loc, cu sensul :

- dincolo de limitele unui spațiu închis și limitat
L-am așteptat afară.

Îndeplinește **funcțiile sintactice** de:

⇒ complement circumstanțial de loc

Copilul se juca afară.

⇒ atribut adverbial

Plecarea lui afară m-a surprins.

2. Intră în alcătuirea **locuțiunilor**:

- **verbale**

a da afară, a elimina, a concedia

Din cauza greșelilor comise a fost dat afară.

- **prepoziționale**

în afară de, afară de = cu excepția

Au venit aproape toți în afară de cei nemulțumiți.

Introduce un complement circumstanțial de excepție.

- **adverbiale**

din cale afară de, afară din cale = peste măsură

(neobișnuit de, foarte)

Este din cale afară de cald.